

ခွန်အော်ယျှင်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရၢ

လီၢ်ခၢၣ်သး

ကီၢ်သူလုၤ

www.knuhq.org

ကီၢ်သူလုၤမုၢ်နံၤပဲၤထီၣ်(၇၅)နံၣ်အမုၢ်နံၤ

ခွန်အော်ယျှင်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရၢ,ကရၢခိၣ်ပဒိၣ်စီၤကွၢၤထူဝုၤအလံာ်ဟ့ၣ်ယျၢ

နံၤသီ-ကညီနံၣ် ၂၇၆၃နံၣ်,လါနံၣ်လါထီၣ်(၈)သီ
ခရံၣ်နံၣ် ၂၀၂၄နံၣ်လါယျၢ(၁၄)သီ

ကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၢ်,သိၣ်န့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

၂၀၂၄နံၣ်လါယျၢ(၁၄)သီမုၢ်နံၤအံၤမ့ၢ် “ ကီၢ်သူလုၤအမုၢ်နံၤ ” ပဲၤထီၣ်(၇၅)နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ်တဖၣ် ပုၤကလုာ်တၢ်စံၣ်စီၤတဲၤစီၤ အတၢ်လဲၤခိဖျိဒီး တၢ်အိၣ်မူ အတၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ် တဖၣ်အဖိခိၣ် ထံၣ်သ့ၣ်ညါ ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ကဘၣ်အိၣ်ဒီး အထံအကီၢ်ဒၣ်ဝဲဒီး စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤကွၢၤအဘျီအတီၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံသးအံၤ အိၣ် ဖျါထီၣ်ဝဲဝဲ ၁၉၂၇ နံၣ် ကသံၣ် သရၣ်ဒိၣ် စၣ်စံၣ်ဖိ အတၢ်ကွၢ် ကီၢ်ပယီၤဒီး ကညီအလံာ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် အတၢ်သးအိၣ်,အိၣ်ဒီးအထံအကီၢ်ဒီး တၢ်ဂဲၤလိာ်လၢ တၢ်ကအိၣ်ဒီး အကီၢ်ဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်အသဟီၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲ ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဂဲၤလိာ်လၢတၢ်ကအိၣ်ဒီးကညီအထံကီၢ်ဒၣ်ဝဲအံၤစးထီၣ်ဝဲကညီကလုာ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူကဝဲၤ တၢ် ငးပၢ်ဆၢတၢ်ဂဲၤလိာ် အဆၢကတီၢ်, မၤန့ၢ်ဝဲ ဝုၢ်အါဝုၢ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ၢ်, နီထံကီၢ် ပဒိၣ် တဖုအသး မ့မ့ၢ်လၢ တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤကွၢၤ ခူဇိၤဝုၢ်ဇိၤဒီး ကမျၢၢ်ဂ့ၢ်ဝိတဖၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤ, တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤအီၤ တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. ထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်ဒီး ခိၣ်န့ၢ်လၢ လီၢ်ကဝီၤအပူၤတနီၤ ယုထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကဆၢလီၤန့ၢ် ခိၣ်န့ၢ်ပဒိၣ် ပပုၢ် လၢကပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤဝဲ ခူဇိၤဝုၢ်ဇိၤဒီး ကမျၢၢ်ဂ့ၢ်ဝိဘၣ်ဆၣ် တၢ်မၤလၢပဲၤန့ၢ်အီၤ တန့ၢ်ဘၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဖိခိၣ်, ခိၣ်န့ၢ်လၢ အတီခိၣ်ရိၣ်ခဲတၢ်တဖၣ် ထံၣ်ဝဲလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်တမံၤအံၤမ့ၢ်ဂီၤအူတၢ်လိာ် ဘၣ်အယိဝဲ ၁၉၄၉,လါယျၢ(၁၄)သီ အနံၤ ကိးဝဲ ဝုၢ်ဂီၤအူ တၢ်အိၣ်ဖိုင် ဝဲ ဝုၢ်တီအူ ဒီး တၢ်အိၣ်ဖိုင် အပူၤ,ဝဲထံနီၤဖး ဒီး ခံကွၢ်စီၤကွၢ်ဝဲ ကညီကလုာ်အတၢ်ပၢ်ဆၢ တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဒီး ထံၣ်ဝဲလၢတၢ်ကဘၣ်ငးအိၣ်ထီၣ် “ ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ် ” ဒီးဆီလီၤ မၤဘၣ်ကွၢၤ တၢ်ပၤ တၢ်ပြးအယိ တၢ်ကရၢကရီၤသ့ၣ်ထီၣ် “ ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ် ” (Kawthoolei Government Body-KGB) အက့ၢ် အဂီၢ်အိၣ် ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤတၢ်ဘိးဘၣ်ဟံဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢကီၢ်သူလုၤအသးဖိသံၣ်ဖိ ပုၤစိာ်စုကဝဲၤတဖၣ်ခဲလၢာ်တၢ်ငးကဲထီၣ်အီၤလၢကီၢ်သူလုၤသးမုၢ်ဒိၣ်-(KAF -KAWTHOOLEI ARMED FORCES) န့ၣ်လီၤ.ဝဲ(၁၉၅၀)နံၣ်ခွန်ကွဲၣ်ဘၣ်(KGB) အတၢ် အိၣ်ဖိုင် အဆိကတၢ် တဘျီလၢ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤဝဲ လါအုၣ်ဖျိန့ၣ်အၢၣ်လီၤ စံၣ်ညီၣ်ဝဲလၢမုၢ်နံၤလၢ တၢ်ငးအိၣ်ထီၣ် ကညီကီၢ်, ကီၢ်သူလုၤ ဒီး ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ်တၢ်ပၤတၢ်ပြး ဝဲလါယျၢ(၁၄)သီန့ၣ်တၢ်ကဟံပနီၣ်အီၤဒ် ကီၢ်သူလုၤမုၢ်နံၤအသးဒီးမုၢ်နံၤန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤလၢကပီၤအီၤဒ်န့ၣ်သိးတုၤလီၤ မုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ကရၢကရီၤယုထီၣ်အီၤဝဲ ၁၉၄၉နံၣ်လါယျၢ(၁၄)သီန့ၣ် မၤဘၣ်တၢ်ထဲ (၃)လါဇိၤဒီးဝဲ ၁၉၄၉နံၣ်လါဝဲပတုဘၢၣ်(၂၀)သီန့ၣ်တၢ်ငးအိၣ်ထီၣ် ကီၢ်သူလုၤသးတၢ်ပၤတၢ်ပြး(KMA)ကိးဝဲလၢ(Civil Affair Service-Kawthoolei) (CAS)(K) ဒ်(CAS)(B)ဝဲအဲကလံးဟဲန့ၣ်ဒီး ငးန့ၢ်ကွၢၤကီၢ်ပယီၤအသိခါန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တခီမုၢ် တၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်ငး အဆၢကတီၢ်, တၢ်ဟံလီၤတၢ်ပၤတၢ်ပြး နီထံကီၢ်ဂၢ်ကျၢၤအသိးတသ့ဘၣ်အယိ,တၢ်ဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢသး, ငးအိၣ်ထီၣ် သးတၢ်ပၤလၢကဟ့ၣ်

တံးမၤနၤချ့ချ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်သူလုၤသုးတံးပၤန့ၣ်တံးစိကမိၤအိၣ်လၢသုးအစုပူၤခဲလၢၣ်, ဒီးပုၤမၤတံးဖိလၢသုးမ့ၢ်ဂ့ၤ, တံးပၤ တံးပြုးပူၤမ့ၢ် ဂ့ၤခဲလၢၣ် တံးဟ့ၣ်သုးအလီၢ်အလၢတဖၣ်ခဲလၢၣ်, တံးပၤတံးပြုး အိၣ်ဝဲလၢ သုးအတံးတီခိၣ်ရိၣ်ခဲအဖိလၢၣ်ခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၣ်,သိၣ်န့ၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

ဖဲၤ၉၅၀န့ၣ်လၢယုၤလံ(၁၇)သီတုၤ(၁၉)သီအန့ၣ်,ကီၢ်ခိၣ်စိၤဘးအူက့ၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ခဲဒီး ရဲၣ်ကျဲၤကိးဝဲ ခိကရဲးလၢဘၣ်တံးသ့ၣ်ညါအိၣ်ဒီးအမ့ၢ် “ဖၣ်ပူၣ်ခိကရဲး” န့ၣ်လီၤ.တံးအိၣ်ဖိၣ်အံၤအပူၤကီၢ်ခိၣ်စိၤဘးအူက့ၢ်ဒီးခိၣ်န့ၣ်တနီၤထံၣ်ဒီးဆုၤန့ၣ်ဝဲလၢတံးကမၤဂ့ၤထီၣ်ခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်အတံးသ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤ,တံးကဘိဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ်ဒီးတံးကမၤဂ့ၤထီၣ်တံးပၤတံးပြုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်,ခိၣ်န့ၣ်တနီၤကတံၤထီၣ်ဒါဝဲဒီးတံးပညိၣ်ကွၢ်စိ လၢတံးကမၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ် အတံးသ့ၣ် ထီၣ်ဆီလီၤ ဒီးမၤဂ့ၤထီၣ် က့ၤတံးပၤတံးပြုး ဒီးတံးပၤဆုၤကမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီန့ၣ် တလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်ဝဲဘၣ်.စိၤဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်, တံးဆိကမိၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢ စုကဝဲတံးပၤဆၢ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် အလီၢ်တအိၣ်လၢ တံးကဘၣ်မၤအါထီၣ် တံးပၤတံးပြုး အတံးဖံးတံးမၤဒီး တံးပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ကမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီ အတံး မၤတဖၣ်ဘၣ်. စုကဝဲတံးပၤဆၢ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် တံးကပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအိၣ် ဒိထံကီၢ် တဘ့ၣ် အသိးတသ့ဘၣ်. တံးမ့ၢ်မၤအါထီၣ်တံးပၤတံးပြုးဒီးတံးပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤကမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီ,တံးဝဲတံးယိးကအါထီၣ်ဝဲဒီးစုကဝဲတံးပၤဆၢမၤနၤတံးချ့ချ့တသ့ဘၣ်. အယိတံးကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤတံးစိကမိၤခဲလၢၣ်ဆုၤသုးအစုပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတံးအံၤအယိ, သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲသုးတံးစိကမိၤဒီးသုးအတံးပၤတံးပြုးလီၤ.

ကယံၤပုၤလၢ တီခိၣ်ရိၣ်ခဲတံးခဲလၢၣ် တံး ဟ့ၣ်ဝဲ သုးအလီၢ် အလၢဒီးကယံၤ တံးစိကမိၤ ခဲလၢၣ်န့ၣ် ဟံဝဲလၢသုးအစုပူၤ, သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ သုးအတံး စိကမိၤ ဒီးသုးအတံးဒိၣ်စိ န့ၣ်လီၤ. ဖဲ လၢတံး စိကမိၤအိၣ် က့ၤဝဲလၢသုးအစုပူၤန့ၣ် သုးခိၣ်သုးန့ၣ် တနီၤအတံးကူၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်တံးဒီးသုးခိၣ်သုးန့ၣ်အိၣ် အထီတဖၣ်ဒၣ်လဲာ် တအိၣ်ဝဲ လၢဘၣ်. ကွၢ်အိၣ်ကွၢ်ဆံးက့ၤအသုးခိၣ်သုးန့ၣ်ဒီးပဒိၣ်ပပုၤတဖၣ်လီၤ.တတူၢ်လိာ်ဝဲထံၣ်ကီၢ် သဲးတံးန့ၣ်ကျဲလၢဘၣ်. လၢခံကတံးန့ၣ် တံးယုၤနီၢ်တဂၤဒၣ်ဝဲအဘျးတဖၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒီး တံးမၤထီၣ်ဒါ ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ် အတံးခွဲးတံးယာ်တဖၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံလီၤ. ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်ဒီးခိၣ်န့ၣ်တနီၤ အသးသဟီၣ်လီၤစၢ်ကွံာ်ဝဲ ဒီး ဟံတ့ၢ်ကွံာ်ဝဲ တံးပၤဆၢအတံးဖံးတံးမၤန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ.

ကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၣ်,သိၣ်န့ၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

ကညီတံးပၤဆၢ အတံးဂဲၤလိာ်သ့ၣ်ထီၣ်ကညီကီၢ် “ကီၢ်သူလုၤ” အလဲၢ်အထီလၢ အကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကညီကလုာ် အဂီၢ်မ့ၢ်,ကညီကလုာ် အတံးမ့ၢ်လၢ, အတံးမံမိၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ်ခဲလၢၣ်ယၣ်ယၣ် အသးပူၤ အိၣ်စဲဘူးဝဲဒီး ကညီကီၢ် “ကီၢ်သူလုၤ” န့ၣ်ပသမၤ အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်. တံးဘိးဘၣ်ရၤလီၤလၢ တံးသ့ၣ်ထီၣ်ကညီကီၢ် “ကီၢ်သူလုၤ” ဒီးတံးကရၤ ကရိသ့ၣ်ထီၣ် “ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ်” အိၣ်တ့ၢ်ဝဲ (၇၅)န့ၣ်လံန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်တုၤဆၢကတီၢ်အံၤ ပပူၤကလုာ် တဖၣ် ပတဒီးန့ၣ်ဒီး အိၣ်ဒီး “ကီၢ်သူလုၤ”လၢ အဘၣ်တံးသ့ၣ်ညါဟံပနီၣ်အီၤလၢ အအိၣ်ဒီးတံးသဘျး,တံးထဲသိးတုၤသိးဒီး တံးစံၣ်ညိၣ် ပၤလီၤ သး အခွဲးအယာ်ဒ်ဘၣ်. ပတံးလဲၤခိဖျိ ငုးန့ၣ်ပၤပုၤလၢ တံးသ့ၣ်ထီၣ်ကညီကီၢ် “ကီၢ်သူလုၤ” ထဲလၢတံးသးအိၣ်တမံၤဒီးတန့ၢ်ဘၣ်.တံးကဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိးအီၤလၢတံးမၤနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံကီၢ်တဘ့ၣ်အတံးအိၣ်ထီၣ်, အတံးဂၢၢ်တံးကျဲၤ, အတံးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, အတံးမုာ်တံးခုၣ်န့ၣ် အိၣ်သန့ၤထီၣ် အသးလၢ တံးဂ့ၢ်အါမံၤန့ၣ်လီၤ. တံးတီခိၣ် ရိၣ်ခဲ, တံးပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ် အတံးဘၣ်ဘီၣ် ဘၣ်ညီ, အပူၤဂ့ၢ်ပုၤဝီ အတံးလိာ်ဘၣ်, ထံကီၢ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိ အတံးဘၣ်တံးဘၢ, မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဂ့ၢ်ဝီဒီး တံးဂ့ၢ်တံးဝီ အဂၤအိၣ်ဝဲအါမံၤလၢတံးကဘၣ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

တံးမၤလၢပုၤ ကညီကလုာ် အတံးမိၣ်န့ၣ်သးလီၤအဂီၢ် ဒ်တံးကရၤကရိဟ့ၣ်လီၤမူဒါအသိး ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၤ,တီခိၣ်ရိၣ်ခဲဒီးဟံလီၤကျဲသန့,တံးမၤရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ်လၢထံၣ်ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝီ,သုးဂ့ၢ်ဝီဒီးတံးပၤဆုၤကမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီအါမံၤဒီးမၤဖျါထီၣ်ဝဲအမိၢ်လံၤမိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.တံးမၤလၢပုၤကညီဒီကလုာ်အတံးမိၣ်န့ၣ်သးလီၤဒီးကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၤ ထံၣ်ကီၢ်သဲးတံးပညိၣ်ကွၢ်စိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်,တံးမၤအပူၤ တံးဘၣ်ကွၢ်ဆၢခဲၣ်ဒီး တံးအိၣ်သးလၢအတံးတံးဒီးပုၤအါမံၤန့ၣ်လီၤ. တံးတၢ်တံးဒီးပုၤအခိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ကလုာ်ဒိၣ်စိသန့ဒီးမိၤစိရိၤသန့လၢ ပုၤပၤတံးတဖၣ်ဟံးယာ်ဒီးစူးကါဝဲန့ၣ်လီၤ.တံးကဘၣ်မၤလီၤပီၢ်ကွံာ်သန့ဒီးပုၤလၢအစူးကါသန့တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ကတိအံၤ ပထိၣ်ယူၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ပသး, ဂဲၤလိာ်သကိးဒီးကလုာ်န့ၣ်တၢ်ပၢ်ဆၢကရၢတဖၣ်, ကရၢကရၢလၢ အထီၣ်ဒါကလုာ်ဒိၣ်စိသန့ဖိ သးမိၤစိရိၤကရၢတဖၣ်လၢ သးဂ့ၢ်ဝီ, ထံၣ်ကိာ်သးဂ့ၢ်ဝီအကျဲလၢ တၢ်ဆိတလဲကိာ်ပယီၤ ထံၣ်ကိာ်သးအက့ၢ်အဂီၢ် လၢအဖိးမံဒီး ထံၣ်ကိာ်အံၤအတၢ်အိၣ်သး, အတၢ်လိာ်ဘၣ်အသိး လၢအမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဖဲၣ်ဒဲၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကိာ်စၢဖိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကတိာ်ယီၤ တၢ်ကပာ်လီၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီး ပၢဆၢပပုၤကလုာ် ထံဖိကိာ်ဖိတဖၣ် ဖဲဟီၣ်ကဝီၤသဘျၢတဖၣ်လၢ ပပၢဆၢအီၤန့ၢ်အပူၤတဖၣ်, ဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီ ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ, ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီအတၢ်လိာ်ဘၣ်, ပုၤဂ့ၢ်ဝီအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် လၢသန့ၣ်ကိးသန့ၣ်ဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်လီၤပသး, မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ပတၢ်စိတၢ်ကမိၤ, မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ကညီကိာ် “ကိာ်သူလုၤ” ဒီးမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဖဲၣ်ဒဲၣ်ဒိၣ်ကိာ်စၢဖိၣ်တၢ်မၤအက့ၢ်အဂီၢ်တမံၤလၢ အမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ် ထီၣ် စးထီၣ်မၤအီၤလၢ လာ်ဆူထး တၢ်မၤအကျိၤအကျဲန့ၣ်လီၤ.

ကတိအံၤ ပအိၣ်လၢ တၢ်ပၢ်ဆၢ အကတိာ်န့ၣ်လီၤ. ပမူပဒါမ့ၢ် ပကဘၣ်ဒုးလီၤပိုၢ် ကွံာ် သန့ဒီး ပုၤလၢ အစူး ကါသန့တဖၣ်အံၤဒီးအဒုးအိၣ်ထီၣ်ထံလီၢ်ကိာ်ပူၤတၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်သကိးကညီကိာ် “ကိာ်သူလုၤ” ဒီး တကတိာ်ယီၤသ့ၣ်ထီၣ်သကိး ဖဲၣ်ဒဲၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကိာ်စၢဖိၣ်လၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကိာ်သးလၢ ကလုာ် န့ၣ် ယုာ် ဒီး ထံဖိကိာ်ဖိခဲလၢာ် အတၢ်အိၣ်မူဘျၢတီၢ် လၢအဂ့ၤဆူညါအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ကလုာ်န့ၣ် ဒီးဒိၣ် မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ဂံၢ်ဘါကရၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးလီၤပိုၢ်ကလုာ်ဒိၣ် စိ ဒီး မိၤစိရိၤ သန့ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးသ့ၣ် ထီၣ် ကိာ်စၢဖိၣ်လၢ အသ့ၣ်လီၤအသးလၢဖဲၣ်ဒဲၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ် ကျဲၤသန့တၢ်နီၢ်အဖိခိၣ်မ့ၢ်န့ၢ်သၢပုၤပကအိၣ်ထီၣ်ဒီး ကညီကိာ် “ကိာ်သူလုၤ” လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ထဲသိးတုၤသိးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၢလီၤသးလၢပကိာ်ပူၤဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအံၤ မူဒါအိၣ်လၢ ပဝဲပုၤလၢ အအိၣ်ဒီး ဟံၣ်ဒိၣ်ဝဲကိာ်သူလုၤ လၢ အသးကံၢ်ပူၤကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ. မ်ပက သ့ၣ်ထီၣ်သကိးကညီကိာ် “ကိာ်သူလုၤ” လၢတၢ်မၤနီၢ်အတၢ်မၤသကိးလၢပသန့ၣ်ဒၣ်ဝဲစုာ်စုာ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အလီၢ်အိၣ် ဝဲနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကရၢခိၣ်
ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီးကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ
လီၢ်ခါၣ်သး
